

Het nieuwe kamp waarin de Nederlandse officieren terechtkwamen, lag bij het stadje Neu-Brandenburg (zie de kaart op pag. 124). Het was een uitgestrekt barakkenkamp waarin zich al ca. zesduizend Franse, Belgische, Britse, Poolse, Servische en Russische krijgsgevangenen bevonden (later kwamen er Amerikaanse bij). De Nederlanders werden er in een apart gedeelte ondergebracht dat met een dubbele prikkeldraadversperring van de rest van het kamp gescheiden was. De barakken waren primitief en vergeven van wandluizen. De douche-gelegenheden waren onvoldoende en een sportterrein ontbrak. Bovendien moest men veel te dicht opeengepakt slapen. Generaal Hackstroh protesteerde tegen al deze schendingen van de Geneefse conventie en het gevolg was dat de vlag- en opperofficieren en de oudere hoofdofficieren met enkele lijders aan astma (in totaal ruim driehonderdvijftig officieren) in mei '44 per trein (tijdens die reis moest weer ieder zijn schoenen en sokken inleveren) overgebracht werden naar een oud kasteel in Tittmoning, in het zuidoosten van Beieren, waar een aantal Nederlandse onderofficieren en soldaten als ordonnansen en oppassers aan hen toegevoegd werd. Later, in januari '45, werden ook nog de kapiteins van den Heuvel en van den Wall Bake naar Tittmoning overgebracht: dat zij bij de voorbereiding van ontvluchtelingen de leidende rol gespeeld hadden, was eindelijk tot de Duitsers doordrongen.

Er zijn uit Neu-Brandenburg in totaal zeven-en-twintig officieren ontsnapt, sommigen doordat zij zich hadden kunnen verbergen op een plaats waarvan de controle opgeheven werd, anderen doordat zij overdag door de prikkeldraadversperring wisten te komen; voor dat laatste moest evenwel de aandacht van alle Duitse bewakers tijdelijk afgeleid worden, hetgeen lukte door een zorgvuldig beraamd geheel van acties waarbij wel een tweehonderd officieren ingeschakeld waren. Voorts wisten veertien officieren buiten het kamp te komen doordat zij, verkleed als Russische oppassers onder geleide van een 'Duitse' bewaker (die een perfect nagemaakt geweer droeg), voorzien van alle nodige papieren, de hoofdingang passeerden. Van de zeven-en-twintig die in totaal buiten het kamp kwamen, hebben de Duitsers er acht niet meer weten te vinden.¹

¹ Een van hen was de tweede luitenant F. J. G. Brackel. Hij had behoord tot de groep van hen die na het vertrek uit Stanislau Hongarije had weten te bereiken maar hij was daar in Duitse handen gevallen. In de herfst van '44 ontsnapte hij via